

***Kaupunginjohtajan esitys
Mikkelin kaupungin
elinvoimatyön uudistamiseksi
(luonnos 4.2.2021)***

ElinvoimaMikkeli - elinvoimayksikkö

”ElinvoimaMikkeli on verkostomainen alueen elinvoimatoimintojen sateenvarjo ja brändi. Se kokoaa yhteen kaupunkikonsernin keskeiset elinvoimatoiminnot, määrittelee yhteiset elinvoimatyön toimintatavat sekä luo prosesseja keskeisten sidosryhmien kanssa tehtävän yhteisen elinvoimatyön sujuvoittamiseksi. Asiakas on elinvoimatyön keskiössä.”

Keskeiset lähtökohdat

- ”Elinvoiman”-käsite ymmärretään laajasti ja se koskettaa kaikkia kaupungin toimintoja sekä kaupungin itsensä lisäksi sen ympärillä olevia sidosryhmiä ja muita toimijoita.
- Esityksessä käsitellään erityisesti kaupungin omien elinvoimatoimintojen ja -työn uudelleen järjestelyjä yrityspalveluiden, matkailun ja vapaa-ajanasumisen, kaupunkimarkkinoinnin ja viestinnän sekä työllisyydenhoidon osalta. Lisäksi tunnistetaan ja esitetään toimenpiteitä mm. strategisten kumppanuuksien vahvistamiseksi ja alueen korkeakoulutoimintojen, yrittäjien sekä muiden toimijoiden osallistamiseksi ja hyödyntämiseksi osana alueen elinvoimatyötä.
- Kaupungin muu palvelutuotanto (mm. sihy ja asto) liittyvät keskeisesti kaupungin elinvoiman tuottamiseen, mutta niitä ei tässä yhteydessä ole tarkoitus järjestellä uudelleen vaan ne liittyvät strategisesti ja toiminnallisesti elinvoimatyöhön osana kokonaisuutta.
- Esityksen keskeisenä lähtökohtana on, että elinvoimatoimintoja on kiinnittäytyneenä ja olemassa jatkossakin emon ulkopuolella. Tällöin keskiössä on sujuvat yhteistyön eri muodot ja prosessit sekä hallinnollisten raja-aitojen madaltaminen.
- Elinvoimatyön strategista ohjausta esitetään suoraviivaistettavaksi ja siinä vahvistetaan kaupunginhallituksen sen alaisen jaoston roolia.
- Elinvoiman edistämisen keskeiset tavoitteet kirjataan elinvoimaohjelmaan, joka uudistetaan vuonna 2021 osana kaupungin uuden valtuustokauden strategiatyötä.
- Elinvoimatyössä hyödynnetään eri toimijoiden kesken alueelle kanavoituvaa EU-kehittämisrahoitusta. Kaupungin omaa ”hanketilausta” kehitetään.

Elinvoimatyön tavoitteet

- Kaupungin uudistetut elinvoimapalvelut vastaavat hyvin asiakkaiden tarpeita ja palveluja käytetään mielellään niiden ajankohtaisuuden, nopeuden, joustavuuden ja kustannustehokkuuden ansiosta.
- Palvelut lisäävät selkeästi myönteistä yritysilmapiiriä Mikkelissä.
- Elinvoimatyön uudistamisen hyötyjinä ovat kuntalaiset, eri elinvoimatyöhön liittyvät toimijat sekä erityisesti alueen yritykset ja elinkeinoelämä.
- Kaupungin uusittu elinvoimatyön johtamistapa on selkeää ja voimassa olevan elinvoimaohjelman mukaista.
- Alueen maine sekä elinvoimaisuus ovat parantuneet uusien ja yhteistyöaktiivisten elinvoimapalveluiden joustavuuden ja tehokkuuden ansiosta.

Elinvoimatyön johtaminen

Strateginen johtaminen (kaupunginhallitus & jaosto)

- Elinvoimatyön johtaminen on tulevaisuudessa kaupungin tärkein tehtävä
- Kaupungin elinvoimatyötä johtaa kaupunginhallitus (hallintosääntö 27§)
- Kaupunginhallituksen jaosto vastaa elinvoimaohjelman valmistelusta, sen täytäntöönpanosta ja seurannasta (jaoston tehtävät on määriteltävä uudelleen)
- Jaoston muodostaa kaupunginhallituksen puheenjohtajisto ja sen kaksi muuta jäsentä

Operatiivinen johtaminen

- Elinvoimatyön operatiivista toimintaa johtaa kaupunginjohtaja (=elinvoimajohtaja elinvoimakäsitteen laajassa merkityksessä) apunaan elinvoimaohjelman toimeenpanosta ja yhteistyöstä vastaava ”ElinvoimaMikkelin vastuuhenkilö” (ks. seuraava dia)
- Operatiivisen toiminnan keskiössä on ns. **elinvoimaryhmä**, johon kuuluvat kaupunginjohtajan ja ElinvoimaMikkelin vastuuhenkilön lisäksi kaupungin tekninen johtaja ja Miksein ja Naistingin toimitusjohtajat. Ryhmä vastaa myös verkoston eri työryhmien työn yhteensovittamisesta.
- Elinvoimaohjelman operatiivista toimintaa sparraa ja seuraa kaupunginjohtajan vetämä **elinvoimaohjelman seurantaryhmä**, jossa edustajat keskeisistä tahoista/toiminnoista/sidosryhmistä (= nykyistä ryhmän kokoonpanoa tarkistetaan/laajennetaan)
- Lisäksi kaupungin johtoryhmä osallistuu elinvoimatyöhön sen luonnollisessa roolissa tapauskohtaisesti sekä seurata elinvoimaohjelman sekä muiden strategisten ohjelmien toteutumista ja koordinoita ohjelmatyötä

ElinvoimaMikkelin vastuuhenkilö / elinvoimajohtaja

- Kaupungille perustetaan elinvoimajohtajan virka, joka toimii elinvoimaohjelman ohjelmajohtajana. Hänen operatiivisena esimiehenä toimii kaupunginjohtaja.
- ElinvoimaMikkeli-verkoston vetäjä: elinvoimaryhmän ja elinvoimaohjelman seurantaryhmän sihteeri (ks. dia 8), osallistuu KH-jaoston kokouksiin ja valmistelee jaostolle elinvoima-asiat, kaupungin johtoryhmän jäsen
- Kaupungin elinvoimapalvelut toimivat verkostomaisesti ja ne voivat sijoittua organisaatiossa nykyisiin tulosyksiköihin
- Elinvoimajohtajan työparina toimii strategia- ja kehityspäällikkö (hankekoordinaatio, aluekehitys ja seutu, edunvalvonta)

Miksein ja Naistingin hallitukset

Miksein hallitus:

- Kehitysyhtiön hallitusta pienennetään (7 hlö)
 - Kaupungilla 3 paikkaa (joista yksi on hallituksen puheenjohtaja)
 - Yrittäjillä 2 paikkaa (Mikkelin yrittäjät 1 hlö & kauppakamari 1 hlö)
 - Xamk & LUT 2 paikkaa (1 molemmilla)
- Kaupunginjohtaja on kehitysyhtiön konsernivastuuhenkilö
- KH:n puheenjohtajalla sekä kaupunginjohtajalla on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus

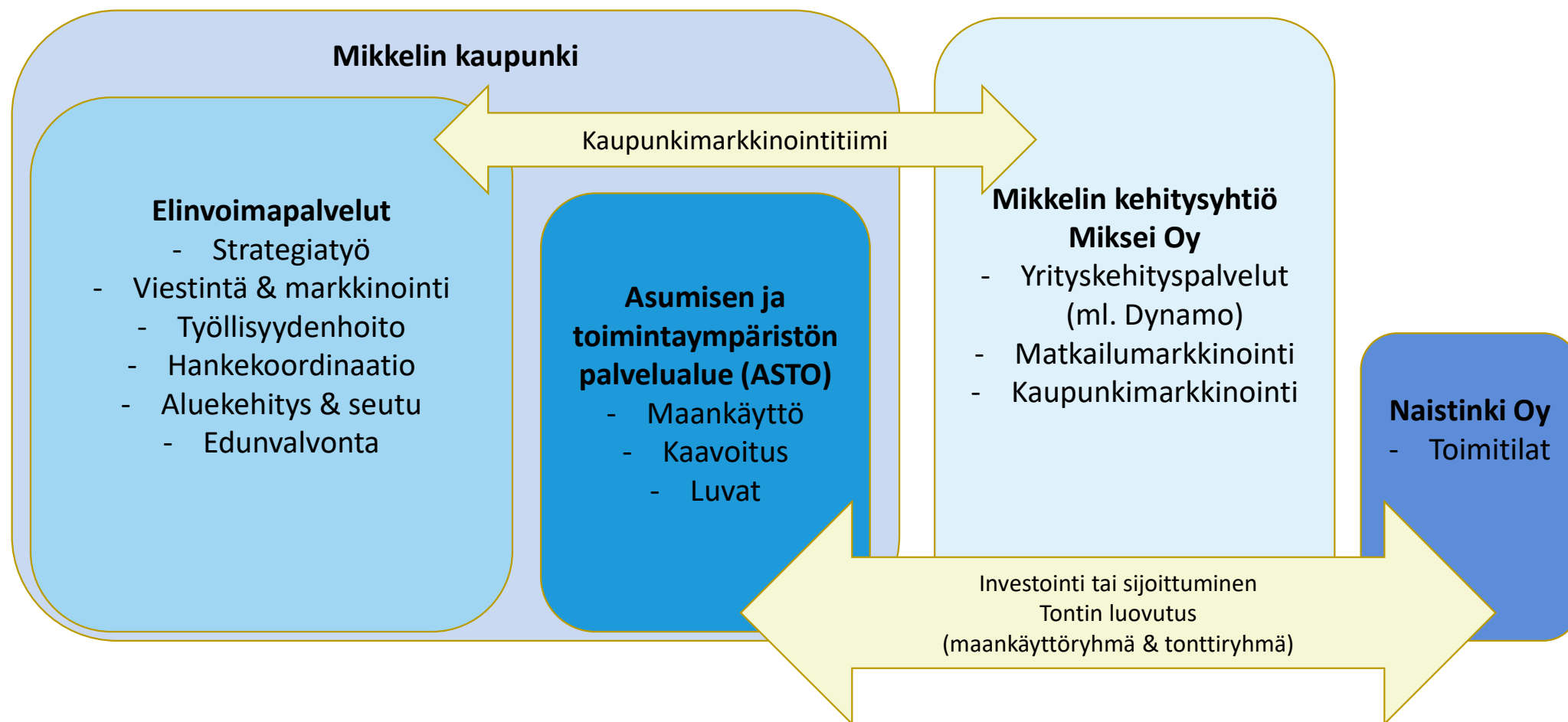
Naistingin hallitus:

- Hallituksen jäsenten valinnassa huomioidaan toimialaosaamista kaupungin ohjeistuksen mukaisesti
- Tekninen johtaja on yhtiön konsernivastuuhenkilö (osallistuu puhe- ja läsnäolo-oikeudella)

Toiminnat & organisoituminen

”ElinvoimaMikkeli”= elinvoimayksikkö

Tilajärjestelyt

- Em. diassa esitetyt toiminnot ja toimijat (pl. Asto) pyritään sijoittamaan kaikki fyysisesti kaupungin virastotalolle/virastokortteliin periaatteella ”arjen kohtaamisten lisääminen / yksi kahvihuone kaikille”. Astosta ko. tiloihin sijoitetaan myös maankäyttöjohtaja ja mahdollisesti muita maankäyttö- ja tonttityöryhmien jäseniä.
- Asia on käsiteltävänä jaoston kokouksessa 9.2.2021.

Kaupunkimarkkinointi

- Kaupunkimarkkinointiin perustetaan kaupunkimarkkinointitiimi, johon kuuluu kaupungin viestintäpäällikön lisäksi Mikseistä ”kaupunkimarkkinointihenkilö” sekä ”matkailumarkkinointihenkilö” ja mahdollisesti edustajat Xamkista & Esedusta. Tiimiä vetää kaupungin viestintäpäällikkö.
- Kaupungin osalta riittävän kaupunkimarkkinoinnin resurssointi varmistetaan nykyisen viestintätiimin jäsenten tehtävien tarkastelulla ja uudelleenjärjestelyillä (HUOM! Sama tarkastelu tehtävä myös muiden elinvoimapalveluiden osalta)
- Ko. tiimin tehtävänä on huolehtia strategian mukaisesta kaupunkimarkkinoinnista yhteisesti laaditun vuosittaisen toimintasuunnitelman mukaisesti, yksittäiset operaatiot hoitaa kukin toimija itsenäisesti
- Toiminnassa olevan eri sidosryhmien laajemman markkinointitiimin toimintaa jatketaan.

Matkailun kehittäminen

- Kaupungin tilausta Miksein suuntaan tarkistetaan siltä osin, että nykyisen sopimussumman sisällä tilataan 1 henkilötyövuosi ”matkailuyritysten kehittäjää”. Palvelutarkastus voimaan vuoden 2022 alusta.
- Kehitysyhtiölle esitetään, että matkailu palautetaan Mikseissä omaksi ”tulosityksiköksi”.
- Matkailulle tehdään oma strateginen ohjelma (periaatteella: on vain yksi strategia, jota ohjelmat täydentävät) osana kaupungin strategiaprosessia vuonna 2021

Muut toimenpiteet

- Varmistetaan alueen yritysten ns. ”elinkaariajattelun” mukaisten palveluiden saatavuus sekä Invest In –toiminnan jatkuminen
- Käynnistetään palvelusetelipilotti osana yrityspalvelutarjontaa, rahoitus Miksein budjetista/nykyisestä sopimussummasta (kohdennus ja pilotin toimintamalli suunnitellaan erikseen)
- Memory Campus –kehittämisalustan koordinointi siirretään Xamkille vuoden 2022 alusta alkaen
- Kalevankangas-kehittämisalustan koordinoituvastuun siirtämistä kaupungille selvitetään erikseen
- EcoSairilan koordinaatiovastuu säilyy Mikseillä

Prosessit

ASTOn nykyisten toimintatapojen hyödyntäminen (1/2)

Investointien tai yritysten sijoittumisen osalta käytössä on kaksivaiheinen asioiden varmistus ja haltuunotto.

1. (maankäyttöryhmä) kontaktoinnin ensimmäisessä vaiheessa käydään asiakastapaukset läpi ja ”heikkoja” leedejä (myyntiprosesseja), jotta kaikki käytettävissä olevat konsernin keinot käytetään yrityksen päätöksen aikaansaamiseksi. Tässä mukana tonttien luovutus, olemassa olevien tilojen vuokraaminen tai konsernin mahdollisuudet rakentaa ja vuokrata yritystiloja ulos.
2. (tonttiryhmä) Kun investori on tehnyt sijoittumispäätöksen, niin investoinnin sijoittuminen ja lupaprosessi varmistetaan.
3. säännölliset konsernitapaamiset (jokaisen kuukauden kolmas keskiviikkoamu, keskeiset yritysten toimijat), jossa mukana mm. Ese, MetsäSairila Oy, Vesilaitos, Naistinki, MikseiMikkeli EcoSairila, Mikalo/Moas, Aso, jolloin yrityslokalisointien tarpeita / konsernin keinoja läpikäydään vielä ratkaisujen hakemiseksi. Teknisen johtajan vetämänä.

Ryhmät kokoontuvat puheenjohtajavetoisesti säännöllisesti kuukausittain.

ASTOn nykyisten toimintatapojen hyödyntäminen (2/2)

Maankäyttöryhmä

Yritysinvestointien ja -lokalisoinnin varmistaminen Mikkeliin olipa kyse rakentamisesta, tilojen vuokraamisesta tai muusta sijoittumisesta.

Kokoonpano: tekninen johtaja (pj), maankäyttöjohtaja, Naistinki oy / toimitusjohtaja, Mikkelin kehitysyritys Miksei oy / palvelujohtaja ja tontit & yritysten sijoittuminen asiamies, kaupunginarkkitehti ja maankäyttöinsinööri

Tonttiryhmä

Tontin luovutus ja asiakkaan asioiden ratkominen / opastaminen asiakkaaseen päin ns. yhden luukun periaatteella. Hyvin jo konkreettisen avun vaihe.

Kokoonpano: kaupungininsinööri (pj), maankäyttöjohtaja, Mikkelin kehitysyritys Miksei oy / palvelujohtaja ja tontit & yritysten sijoittuminen asiamies, kaupunginarkkitehti, maankäyttöinsinööri, geodeetti, yhdyskuntatekniikan päällikkö ja johtava rakennustarkastaja

Verkostot ja foorumit

Olemassa olevien verkostojen toiminnan ja foorumeiden systemaattinen hyödyntäminen elinvoiman kehittämisessä, niiden vuosikellottaminen ja niiden toimintaan aktiivinen osallistuminen sekä kehittäminen, mm.:

- Korkeakouluyhteistyö: maakuntaliiton vetämä alueen korkeakoulutoimijoiden yhteistyöfoorumi (toiminta käynnistyy 2021), yliopistokeskuksen johtoryhmä (kj)
- Kaupungin ja elinkeinoelämän elinvoimafoorumi: 2-3 kertaa vuodessa järjestettävä teemallinen keskustelutilaisuus, johon kutsuttuna alueen elinkeinoelämää yrittäjien ja kauppakamarin kautta, kaupungilta kaupunginhallitus ja KH-jaosto, sekä lautakuntien puheenjohtajat ja kaupungin virkamiesjohto
- Kaupungin ja yrittäjien säännöllinen kuukausipalaveri. Kutsuttuina Mikkelin yrittäjät, E-S yrittäjät, Kauppakamari, Miksei ja Ely /yrittäjäpalvelut
- Yrittäjien elinvoimafoorumi: vuosittainen yrittäjien järjestämä sidosryhmätilaisuus
- Yrittäjien aamukahvit: yrittäjien säännöllisesti useasti vuodessa järjestämä aamukahvi-/keskustelutilaisuus
- Kehitysalustojen ohjausryhmät: kaupungin omistamien kehitysalustojen säännöllisesti kokoontuvia eri toimijoiden muodostamia ohjausryhmiä, joissa puheenjohtajuus kaupungilla
- Hankefoorumi: alueen hanketoimijoiden joka toinen kuukausi kokoontuva yhteistyöfoorumi, jossa teemoittain käsitellään ajankohtaisia hanketoimintaan liittyviä asioita sekä koordinoidaan yhteen suunnitteilla olevia hankkeita (ks. myös seuraava dia)
- Talousarvion vahvistamisen yhteydessä järjestettävä ”investointi-info” / hankintailta kaupungin keskeisistä ja merkittävimmistä tulevaisuuden hankinnoista ja investoinneista

Kaupungin ”hanketilauksen” kehittäminen

Kaupunki kehittää omaa ”tilaustaan” hanketoimijoiden suuntaan seuraavasti:

- Kaupunginvaltuusto linjaa valtuustokauden alussa ja se aikana kaupunkistrategiasta/elinvoimaohjelmasta ne teemat (esim. kehittämisalustat), joihin liittyviä kehittämishankkeita valtuustokaudella rahoitetaan.
- Em. asia käydään läpi päärahoittajien kanssa jolloin kaupungin kuntarahoituksella rahoitettavien hankkeiden reunaehdot olisivat nykyistä paremmin tiedossa jo hankkeita suunniteltaessa ja seurannassa toteutuksen aikana
- Kaupunki järjestää 3-4 kertaa vuodessa eri hanketoimijoille suunnatun keskustelutilaisuuden, jossa kaupungin kehittämistarpeita esiteltäisiin. Tässä yhteydessä voitaisiin hyödyntää jo olemassa olevaa hankefoorumia, jota hieman laajentamalla saadaan mukaan kaikki keskeiset tahot (asiasta sovittu nykyisen hankefoorumin 21.1. kokouksessa)
- ElinvoimaMikkelin –toimijat osallistuvat aktiivisesti hankkeiden ohjausryhmien kokouksiin
- Keskeisistä kehittämisteemoista/kokonaisuuksista raportoidaan säännöllisesti KH-jaostolle ja kaupunginhallitukselle

Sidosryhmätyöskentely

- Nykyistä syvempi strateginen yhteistyö eri sidosryhmien kanssa (ml. maakuntaliitto, yrittäjäjärjestöt, alueen korkeakoulutoiminnot ja seudun kunnat)
- Kumppanuussopimuskäytännön jatkaminen alueen korkeakoulutoimijoiden kanssa (MUC ja XAMK)
- Aktiivinen osallistuminen alueen korkeakoulutoimintojen kehittämisessä ja yhteensovittamisessa osana alueen elinvoiman vahvistamista
- XAMK:n ja LUT-yliopiston roolin kasvattaminen ja yhteistyön tiivistäminen osana EcoSairila-ekosysteemiä ja osana TEMin kanssa sovitun ekosysteemisopimuksen toteuttajina
- Uusien työkalujen synnyttäminen elinvoimatyön tueksi (esim. pääomarahasto, yrityshautomo, yrittäjäekosysteemi, Mikkeli-garage yms. toimintamallit)